

નામાંક

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--

No. of Questions — 9

No. of Printed Pages — 3

SS—24-2—Gujrati Sah. II**ઉચ્ચ માધ્યમિક પરીક્ષા, 2011**

વૈકલ્પિક વર્ગ I – કલા

ગુજરાતી સાહિત્ય – દ્વિતીય પત્ર

સમય : $3\frac{1}{4}$ ઘણ્ટે

પૂર્ણાંક : 60

પ-ીક્ષાર્થીઓ માટેના સામાન્ય નિર્દેશ

- (i) પ-ીક્ષાર્થી સૌ પ્રથમ પોતાના પ્રશ્નપત્ર પ-, પોતાનો -ોલ નંબ- જરૂ-થી લખે.
- (ii) પ્રત્યેક પ્રશ્નનો જવાબ આપેલી જવાબ પુસ્તિકામાં જ લખવો.
- (iii) જે પ્રશ્નના એકથી વધારે સ-ખા માર્કસ (ગુણાંક) વાળા પ્રશ્નો હોય, તે બધા ભાગનો હલ સાથે ક્રમવા- લખવો.

1. નીચેની કાવ્યપંક્તિઓ સમજાવો :

12

(ગમે તે ત્રણ)

(1) જ્યાં જ્યાં નજ- મા-ની ઠ- યાદી ભ-ની ત્યાં આપની
આંસુ મહીએ આંખથી યાદી ઝ- છે આપની !

(2) જુદા જુદા ઘ-મ મળે, જુદા ખયાલ મળે,
નવાઈ છે કે સૌનું લોહી તોયે લાલ મળે,

(3) જ્ઞાન, ગ-નીની, સંતની સેવા,

પ્રેમભક્તિનો સંગ હવે પાળું

અજવાળું હવે અજવાળું ગુરુ તમ આવ્યે -

મા- અજવાળું -

(4) આવવું ન આશ્રમે - મળે નહિ સ્વતંત્રતા !

જંપવું નથી લગી- - જો નહિ સ્વતંત્રતા !

સ્નેહ સૌખ્ય સૌ હ-મ - ના મળે સ્વતંત્રતા !

જીવવું મર્યા સમાન - ના યદિ સ્વતંત્રતા !

2. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

9

(ગમે તે ત્રણ)

(1) ‘એવા - અમો એવા’ કાવ્યમાં કવિ ન-સિંહ મહેતાનું કર્મ-ધર્મ અને ભક્તિ વિશે મંતવ્ય લખો.

(2) ‘દુનિયા ભ-માવા ભોળી -’ કાવ્યના આધારે કવિ ભોજ ભગતે ટોંગી અને ધુતા-ા બાવાઓ પ- શો કટાક્ષ કર્યો’ છે ?

(3) ‘મગંલ મંદિ- ખોલો’ કાવ્યમાં કવિ ન-સિંહ દિવેટીયાએ પુત્રના મૃત્યુ પછી ભગવાનને શું પ્રાર્થના ક- છે ?

(4) ‘વિદાય’ કાવ્યમાં વ્યક્ત થયેલ સ્વાતંત્ર્યવી- યુવાનની વેદના અને -ાષ્ટ્રપ્રેમની ઈચ્છા વિશે લખો.

3

3. નીચેના અલંકા-ભેદોમાંથી કોઈપણ બે અલંકા-ભેદોની વ્યાખ્યા સોદાહ-ણ લખો. 6
- i) ઉપમા ii) ઉત્પ્રેક્ષા
iii) શ્લેષ iv) અનન્વય.
4. નીચેનામાંથી કોઈપણ બે છદ્દનું બંધા-ણ ઉદાહ-ણ સહિત લખો : 6
- i) વસંતતિલકા ii) સ્ત્રગ્ધ-1
iii) શાર્દૂલવિક્રિડીત iv) શિખરિણી
5. ગુજ-ાતી સાહિત્યના પ્રસિધ્ધ પદકા- અને આદિ કવિ ન-સિંહ મહેતાની સાહિત્ય સેવા પ-મુદાસ- નોંધ લખો. 7

અથવા

કોઈપણ એક નવલકથાકા-ની સાહિત્ય સેવાઓનો પ-ીયય તમા-ી દૃષ્ટિએ ક-ાવો.

6. “મી-ાંબાઈના પદોમાં સ્ત્રી સહજ મર્યાદા અને ભક્તિ-સ છે.” તેમના જીવન અને કવન વિશે લખો. 6

અથવા

“સાહિત્યકા- ધૂમકેતુ શ્રેષ્ઠ નવલિકાકા- છે. તેમની નવલિકા વિશે ટૂંક નોંધ લખો.”

7. ગુજ-ાતી લોક સાહિત્ય 6

અથવા

મધ્યકાલીન ગુજ-ાતી સાહિત્યમાં આખ્યાન શિ-ભેદોની પ્રેમાનંદનું યોગદાન.

8. ‘અ’ વિભાગમાં પાઠનું નામ અને ‘બ’ વિભાગમાં લેખકનું નામ યોગ્ય -ીતે જોડીને લખો : 2

‘અ’

‘બ’

ઝીણા ઝીણા મેહ

—

કાન્ત

ચક્રવાક મિથુન

—

જ્ઞાનાલાલ

ગુલાબી શમળો ગુલ એ

—

જેઠાલાલ ત્રિવેદી

મિથ્યામોહ

—

સુધાંશુ

9. “ચક્રવાક મિથુન” કાવ્યના આધારે ચક્રવા-ચક્રવીના અભિશાપ અને વિ-હ વ્યથા વિશે લખો. 6